

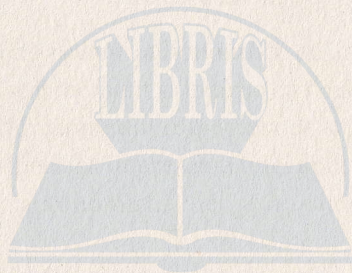

Yann Queffélec

FARMECUL NEGRU

editura rao

I

Marc Frocin. Este numele meu. Etimologia îmi este potrivnică. Marc înseamnă „cal“ în bretona veche. Pentru gali, calul reprezenta o încarnare a Diavolului. Rădăcina *mar* indică moartea. În franceza medievală, coșmar înseamnă „cal care merge“, și în engleză coșmar se spune *night mare* – sau iapa nopții. În sfârșit, în legenda *Tristan și Isolda*, regele Marc are urechi de cal și personajul care-l inspiră este un spiriduș luciferic: Frocin.

Marc Frocin.

Am patruzeci de ani. N-am nici meserie, nici bani, nici prieteni, nici casă, trăiesc pe spinarea femeilor, și când spinarea se cocoșează, plec. Ambițiile mele din tinerețe s-au năruit. Speram să fac o operă de artă – între timp am făcut războiul, puțină carceră, puțină închi-soare –, s-a zis cu arta. Am trei vicii: poezia, băutura și noaptea. Sexul a sfârșit prin a mă plictisi, dar trebuie să-mi câștig pâinea cumva. Cât despre Dumnezeu, nu-i atribui niciun rău. Chiar mi-ar plăcea să am credință și mi-aș dori ca moartea mea să aibă un sens, fiindcă viața mea nu are așa ceva.

Am totul pentru a plăcea și tot ce trebuie ca să displac. O înălțime de 1,85 m (puțin cocoșat, recunosc), părul negru, ondulat, fruntea înaltă, sprâncenele ca pana

corbului, ochii căprui cu o tentă de verde în zilele ploioase, nasul drept și puternic, gura bine desenată, fără buze proeminente, cu o gropiță în mijlocul bărbiei când râd. Doar că nu mai râd prea mult.

Este la fel de adevărat că am punși sub ochi, tenul ridat de la alcool, trăsăturile răvășite din cauza diverselor excese, dinții îngălbeniți, o privire prea strălucitoare care pare îndreptată spre viață, dar în care, de fapt, licărește absența mea.

Măinile mele. S-ar crede că sunt făcute pentru a cânta la pian. Creatorul nu mi-a dat mâinile potrivite, s-a înșelat. M-aș fi așteptat la niște degete mai puțin zvelte, făcute pentru a răsuci sau a zdrobi.

În ceea ce privește fizicul, n-am nimic de semnalat, decât culoarea pielii mele, galbenă ca de ceară. Deși n-am avut niciodată ocazia să fac sport, am talia unui gladiator – ceea ce îmi deschide încă și astăzi multe arene.

Am picioare mari, port încălțăminte numărul patruzeci și șase. Aveam șapte ani în '46. Deja mergeam mult pe jos. Aveam impresia că pierdusem ceva și căutam lucrul ăla.

Niciun semn particular, în afară de un tatuaj pe pubis unde se puteau citi cândva cuvintele CARPE DIEM. Era în Algeria când, în urma unei răni, mi-au ras partea de jos a abdomenului. Părul a crescut la loc și nu se mai vede nimic.

Inventarul garderobei mele se face repede: un pantalon din flanelă cenușie, o pereche de pantofi și o vestă din tweed veche de peste zece ani. Era agățată de un cuier într-un restaurant chinezesc din Cartierul Latin. Proprietarul ei lua masa. Mi s-a părut că mi-ar putea veni bine și am plecat cu vesta.

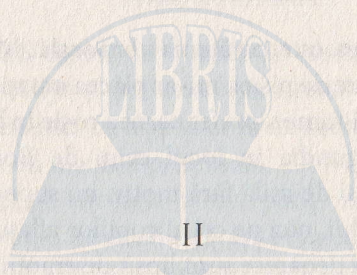
Obsesia mea este curățenia corporală. Mi-e frică de câini, am oroare de pisici, mi-ar plăcea natația dacă aș ști să înot, nu mai fumez, prefer carnea roșie în loc de pește, vinul de Burgundia în locul celui de Bordeaux, am accese de ură și de milă fără motiv, nu suport zgomotul pilelor de unghii, nici pe cel al copiilor aflați la școală în recreație, scriu deoarece sunt lipsit de emoții, sau mai pe șleau mi-am pierdut capacitatea de a deplânge umanitatea, în sfârșit, n-am motivele pe care le-au născocit oamenii pentru a avea impresia că ei acționează, citesc *France-Soir* și jubilez: toți acești bătrâni tăiați rondele, toți câinii violați, toți șobolanii canceroși, toți șacalii despre care se scrie în ziar îmi dovedesc suficient că lumea este bolnavă și că, în schimb, mă simt bine.

Nu mă simt bine. Dar te înșeli, Boursouplouff, imaginându-ți că am ajuns la fundul sacului. Nu fac nimic altceva în acest moment decât să urc înapoi panta și voi sfârși prin a găsi inelul.

Boursouplouff este un complice imaginar care m-a însoțit toată viața. El mă pedepsește cu răceală de la despărțirea mea de Christel, e supărat pe mine de moarte. În opinia lui, nu m-am ținut de cuvânt. Însă de data asta, îmi țin cuvântul, îl strâng bine, nu-i mai dau drumul. Aveam cinci sau șase ani când l-am inventat pe Boursouplouff pentru a învinge un flagel, sau mai degrabă două flageluri: babacii și zgândăreala.

Babacii sunt oamenii mari și zgândăreala este ironia lor față de copii.

Ce nenorocire, Boursouplouff, dacă babacii ar învinge.

II

Am văzut lumina zilei la Montalbec, în departamentul Eure, la data de 6 februarie 1939. De altfel, n-am văzut lumina zilei: era o noapte neagră din cauza unei pene de curent.

Montalbec este un mare burg fluvial devorat de istorie. Nu se poate săpa o groapă sau să se lărgască o șosea fără a se găsi un pumnal, o bucată de armură, o sabie, o tibie fărâmițată – ba chiar un schelet întreg. De unde și anostul muzeu în care am cunoscut, de mic, cele mai negre momente de tristețe. Muzeele sunt morgile amin-tirilor și nu-mi place să văd cadavre.

Montalbec este cenușiu și chiar înclinat spre tristețe sau stări depresive din cauza unei ploii fine care ține tot anul. O rețea delicată care mărginește cerul mohorât. Și, fără niciun motiv, ploaia se transformă în zăpadă moale și orașelul pare cuprins de o letargie albă din care nu mai răzbat decât zile și nopți false. Montalbec este dominat de o epavă: aceea a Castelului Gaillard care, în funcție de zile, îmi sugerează o cuirasă de granit, un decor de ipsos sau rictusul știrb al unui ciclop. Montalbec este, de asemenea, tărâmul plictiselii. Ce fac babacii pentru a înșela plictiseala? Fac și ei ca toată lumea, se hârjonesc.

Hârjoneală este un cuvânt de-al meu pentru a desemna zbgenguielile sexuale. Aveam doisprezece ani când m-am hârjonit prima dată. Iată cum am povestit asta în jurnalul meu, în 1951.

6 decembrie

Mama nu ar fi trebuit să moară. De la moartea ei, dispar toate din casă. Dacă tata pune dimineața cinci felii de jambon în frigider, seara nu mai sunt decât trei felii. Am șterpelit una, dar cine a șterpelit-o pe cealaltă? Cu sticlele de vin, la fel. Nu iese niciodată numărătoarea. Sunt sigur că e Jacquotte, bona. E bretonă. Îi aduce tatei fursecuri de ziua lui, deci nu îndrăznește s-o dea afară.

Tata zice și el că trebuie dovezi, dar că e prea ocupat la farmacie ca să poată supraveghea situația. Fraților mei, Marcel și Tim, nu le pasă. Lui mamaie nu-i place de Jacquotte, iar mie nu-mi place nici de Jacquotte, nici de mamaie. Niciuna nu mă lasă să-mi fac tartinele cum vreau, cu miere deasupra untului, cu dulceață peste miere și cacao peste dulceață.

8 decembrie

Mi-ar plăcea să o văd goală. Când se apleacă, i se vede pieptul. I-am scris un poem lui Boursouplouff. Nu sunt autorul, dar nu i-am spus:

*De la Pernambuco la Potomac
Anticul Inca lasă moștenire metecului
Prăvălia și vechiturile sale
La grămadă cu pepenii verzi
Numeroase statui din cărbune aztec*